

AZ ÉLETMINŐSÉG ÉS AZ ELHÍZOTSÁG FOKÁNAK ÖSSZEFÜGGÉSEI MAGYAR-ROMÁN VISZONYLATBAN

(CORRELATIONS BETWEEN THE QUALITY OF LIFE AND THE DEGREE
OF OBESITY IN A ROMANIAN-HUNGARIAN ASPECT)

Készítette: Szabó Dalma, Csányi Alexandra

Mentor: Molnár Andor

Célkitűzés, hipotézisek: Az elhízás napjaink legsúlyosabb népegészségügyi kihívása. A túlsúly és az elhízás komoly kockázatot jelent az egészségünkre. Negatív hatással van minden szervrendszerre, valamint több társbetegség kialakulásának bölcsője is lehet. Az elhízás mindezek mellett a lelki egészségre is hatással van, hiszen a fizikai jólét mellett, a szociális és pszichológiai életminőséget is rombolja. A kutatás célja az életminőség és az elhízottság foka (testtömeg-index, BMI) közötti kapcsolat kimutatása 6-7 éves, iskolakezdő, első osztályos, hazai és romániai gyerekek körében.

H1: Mindkét országban azoknak a gyerekeknek az életminősége jobb, akik BMI értéke a normális tartományba esik.

H2: A hazai vizsgálati mintába tartozó gyerekeknek az általában vett életminősége jobb, mint a romániai gyermekeké.

H3: Az életminőség 'barátok' faktorában kapott eredményeket vizsgálva nem találunk szignifikáns különbséget a két ország tanulói között.

H4: Az életminőség 'barátok' faktorában az elhízott BMI-kategóriába tartozók alacsonyabb eredményt érnek el, mint a normál vagy sovány kategóriába tartozók.

H5: A sovány és a normál BMI-kategóriába tartozó tanulók 'fizikai aktivitás és egészség' faktorban elért eredménye mindkét nemzet esetében jobb lesz, mint az elhízottaké.

H6: Az életminőség 'család és szabadidő' faktorát vizsgálta, nem detektálható különbség a két ország között.

H7: Az elhízott BMI-kategóriába tartozó gyerekek esetében az 'általános közérzet' faktor eredményei mindkét nemzet esetében gyengébbek lesznek.

Anyag és módszer: A kutatásban 295 iskolakezdő gyermek vett részt, ebből 96 fő magyar (Szeged), és 199 fő romániai (Arad, Kolozsvár) tanuló. A tanulókat - az adott ország BMI percentilisei és saját BMI értékük alapján - sovány (BMI<P25%), normál (P25%<BMI<P75%) és elhízott (BMI>P75%) csoportokba soroltuk. Az életminőséget a KidScreen-27 kérdőívvel vizsgáltuk, melyet a szülők töltöttek ki a gyermekükre vonatkozóan.

Statisztika: átlag ± S.E.M., Bonferroni-teszt, korreláció-analízis

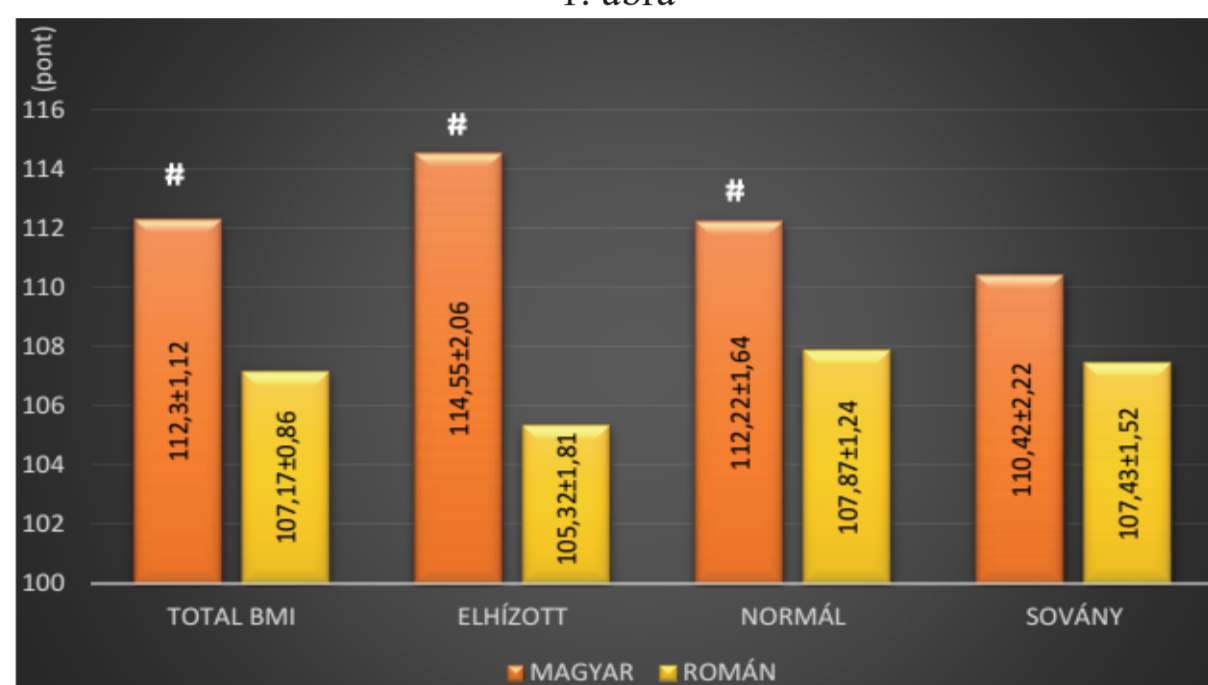
p[#]<0,05: szignifikáns különbség az országok között a BMI-kategóriákon belül;

p* <0,05: szignifikáns különbség a BMI-kategóriák között adott országon belül.

Eredmények: A teljes KidScreen-27 eredményei (1. ábra) alapján nincs jelentős különbség az egyes BMI-kategóriák általában vett életminőségében (H1-hamis), viszont az elhízott és a normál kategóriákban, valamint a teljes vizsgálati mintában a hazai gyerekeknél jobb életminőséget tapasztaltunk (H2-igaz).

A 'barátok' alskálában (2. ábra) a magyar gyerekek minden BMI-kategóriában magasabb pontszámot értek el (H3-hamis), és egyik országban sem detektáltunk különbséget a BMI-kategóriák pontszámai között (H4-hamis).

1. ábra

A KidScreen-27 kérdőívben elért összesített pontszámok

A 'fizikai aktivitás és egészség' faktorban (2. ábra) egyik országban sincs különbség a BMI-kategóriák pontszámai között (H5-hamis), a hazai gyerekek pontszámai magasabbak a sovány és az elhízott csoportokban, valamint a teljes mintában.

A 'család és szabadidő' faktorban (2. ábra) a sovány magyar tanulók kevesebb pontot értek el, mint romániai társaik (H6-hamis), vagy a hazai normál, vagy elhízott kategóriájú társaik, illetve az összesített hazai minta.

Az 'általános közérzet' faktorban (2. ábra) egyik országban sem tapasztaltunk különbséget az egyes BMI-kategóriák pontszámaiban (H7-hamis). Romániai társaikhoz viszonyítva az elhízott magyar gyerekek, illetve a teljes hazai minta magasabb pontszámot értek el.

Az 'iskola és tanulás' alskálában csak országok közötti különbséget detektáltunk az elhízott és a normál BMI-kategóriákban, illetve az országok teljes vizsgálati mintában. A BMI-kategóriák pontszámai között nem volt eltérés.

A korreláció-analízis egyik országban és BMI-kategóriában sem mutatott kapcsolatot a BMI és a teljes KidScreen-27, illetve annak alskálái között. Egyedül a normál BMI-vel rendelkező román gyerekek esetében volt kimutatható pozitív összefüggés (r=0,2017) a BMI és a KidScreen-27 'barátok' faktorának pontjai között.

Konklúziók: Iskolakezdő, 6-7 éves gyermekek körében nincs különbség a különböző elhízottsági fokon álló csoportok általában vett életminőségében, illetve az életminőség faktorainak többségében. Korreláció nem mutatható ki a BMI és az életminőség között. A szülők véleménye alapján a hazai gyermekek életminősége jobbnak tekinthető, mint romániai társaiké. Perspektívikus a kutatás későbbi megismétlése, mikor már a hazai mindennapos testnevelés életminőségre gyakorolt hatását is össze lehet hasonlítani a romániai heti 2 testnevelés óra hatásával.

A kutatást az EFOP-5.2.2-17-2017-00035 projekt támogatta.

2. ábra

	TOTAL		ELHÍZOTT		NORMÁL		SOVÁNY	
	magyar	román	magyar	román	magyar	román	magyar	román
Fizikai aktivitás	21,14±0,26 [#]	19,70±0,23	20,86± 0,48 [#]	19,30±0,43	21,10±0,37	20,01±0,31	21,46±0,54 [#]	19,36±0,53
Általános közérzet	30,33±0,39 [#]	29,62±0,25	31,00± 0,77 [#]	28,96±0,54	30,06±0,57	29,92±0,33	30,29±0,72	29,61±0,49
Család és szabadidő	27,13±0,42	27,43±0,34	27,82± 0,95	27,21±0,73	27,60±0,52	27,34±0,46	25,50±0,92*	27,86±0,67 [#]
Barátok	16,46±0,29 [#]	14,11±0,25	17,18± 0,50 [#]	14,06±0,53	16,26±0,43 [#]	14,16±0,34	16,21±0,57 [#]	14,05±0,49
Iskola és tanulás	17,25±0,23 [#]	16,31±0,18	17,68± 0,47 [#]	15,79±0,43	17,20±0,34 [#]	16,44±0,24	16,96±0,41	16,55±0,35

A KidScreen-27 kérdőív faktoraiban elért pontszámok